

Bostad och familj

S3C-fortsättare (dag)

Gör följande uppdrag:

1) Hitta en person som bor på Hisingen.

Exempelfråga: Var bor du?

Namn: _____

2) Hitta en person som bor i en annan kommun.

Var bor du?

Namn: _____

3) Hitta en person som bor nära en skog.

Bor du nära en skog?

Namn: _____

4) Hitta en person som har en sambo.

Har du en sambo?

Namn: _____

5) Hitta en person som bor i en lägenhet.

Hur bor du?

Namn: _____

6) Hitta en person som har husdjur.

Har du husdjur?

Namn: _____

7) Hitta en person som har ett badkar i sin bostad.

Har du ett badkar?

Namn: _____

8) Hitta en person som bor nära en ICA-affär

Bor du nära ICA?

Namn: _____

9) Hitta en person som bor i ett höghus.

Hur bor du?

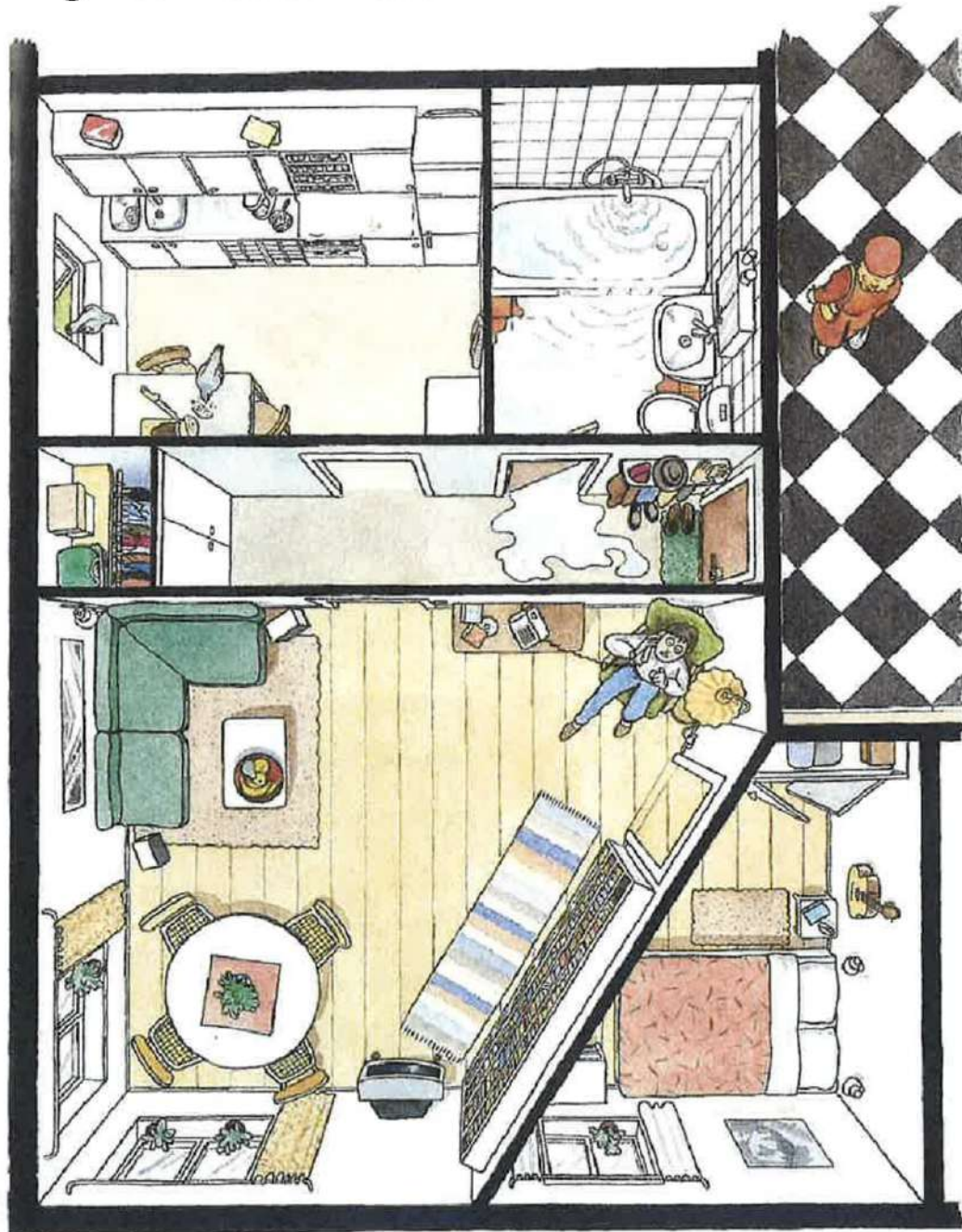
Namn: _____

10) Hitta en person som har en diskmaskin.

Har du en diskmaskin?

Namn: _____

En lägenhet: Rum och möbler

EN HALL en dörrmatta en hatthylla en skohylla en garderob	EN MATPLATS ett bord en stol
ETT BADRUM ett badkar ett handfat en toalett ett badrumsskåp	ETT KÖK en spis en ugn en kryddhylla ett kylskåp en frys / ett frysskåp en diskbänk en kökslåda /en låda ett köksskåp/ ett skåp en mikro (en mikrovågsugn) en stekpanna en gryta en kastrull
ETT VARDAGSRUM en fåtölj en TV en soffa ett vardagsrumsbord/ ett soffbord en bokhylla	en matta en gardin en krukväxt / en blomma en lampa en duk
ETT SOVRUM en säng en byrå ett nattduksbord en garderob	ETT BARNRUM ETT GÄSTRUM EN KÄLLARE EN VIND

Hur bor du?

- **Erik Mattsson, 21 år**

Jag bor i en studentlägenhet. Det är en liten etta med kokvrå på 18 kvadratmeter. Badrummet är litet, men det har i alla fall badkar. I rummet har jag en säng, ett nattduksbord och ett skrivbord. Jag har ingen tv, men det finns ett tv-rum och ett biljardrum på min våning som vi delar med andra studenter i huset. Jag trivs bra i min lägenhet och i området. Alla mina kompisar som jag studerar med bor också här. Här finns allt du behöver: affärer, kaféer, och pubar. Dessutom bor jag bara ett stenkast från universitetet.

- **Sara Hägg, 25 år**

Jag bor tillsammans med min sambo i en tvåa i Göteborg. Vi flyttade in i lägenheten för inte så länge sedan och hittills har vi trivts bra. Lägenheten är ungefär 50 m² och är alldeles lagom stor för oss två. Hallen är rymlig och i vardagsrummet får vi plats med soffa, tv och bokhylla. Vi har två olika badrum, ett för toaletten och ett för duschen. Det är lite annorlunda men det är ganska bra, faktiskt. Vi trivs dessutom i området eftersom det är nära Järntorget, men det bästa med området är att du kan ta färjan direkt till jobbet på morgonen. Det tar bara 15 minuter.

- **Frida Söderström, 28 år**

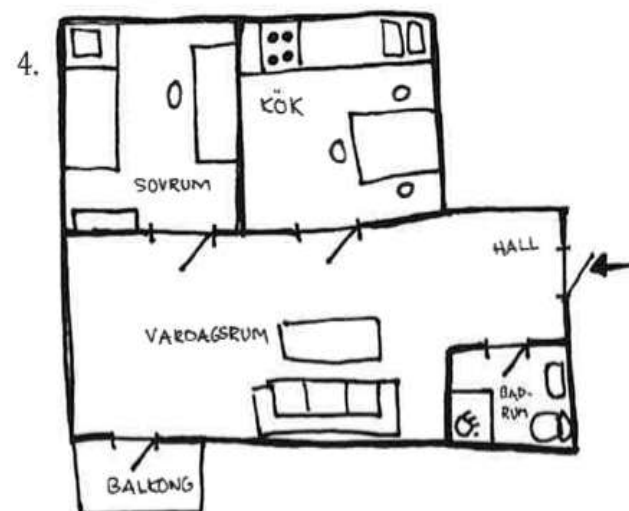
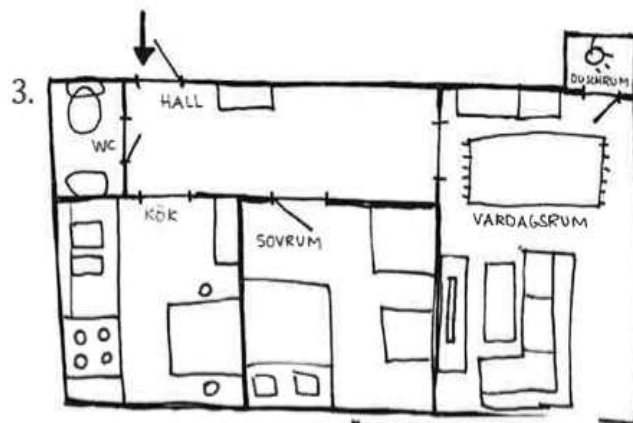
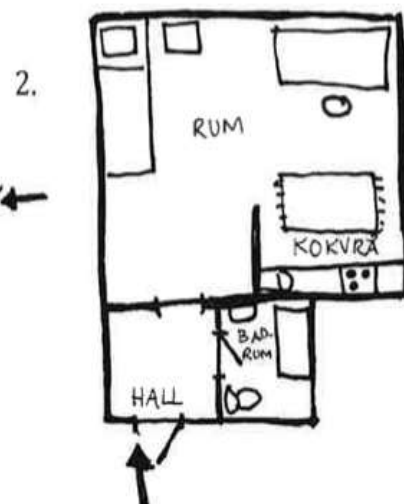
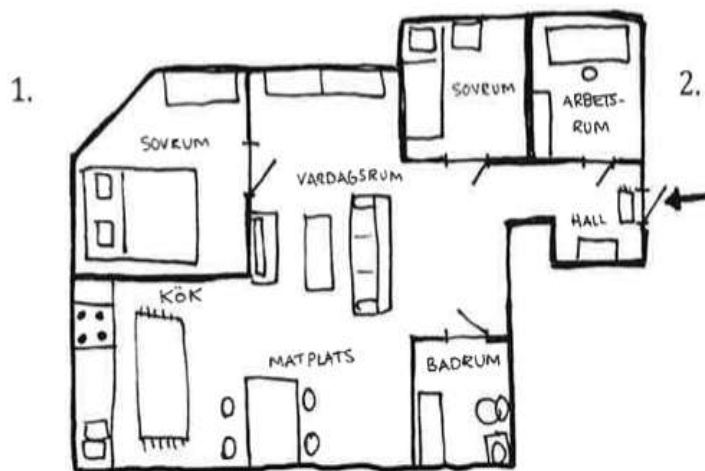
Jag bor ensam i en tvåa på tredje våningen. Köket, sovrummet och vardagsrummet är ganska rymliga, men badrummet är litet. Det absolut bästa med min lägenhet är balkongen! Där brukar jag sitta och äta frukost på morgonen när solen skiner. Om jag ska flytta någon gång i framtiden måste den nya lägenheten också ha balkong, annars stannar jag hellre här.

- **Elias Karlsson, 36 år**

Jag bor med min fru och min dotter i en fyra lite utanför staden. Både jag och min fru pendlar till jobbet varje dag, men det är det värt. Vi trivs så bra här ute. Det är mycket lugnare än inne i staden. Dessutom är hyran inte så hög och lägenheten som vi bor i passar oss perfekt. Det finns så många rum att vi kan ha två sovrum och även arbetsrum. Det är bra för jag brukar jobba mycket hemifrån.

Lägenheten har en öppen planlösning som gör att vi kan umgås och prata även om den ena personen lagar mat och den andra tittar på tv.

Titta på planlösningarna av de fem lägenheterna. Vem bor i vilken lägenhet? Det är en lägenhet som ingen av personerna bor i.

1. Här bor _____.

2. Här bor _____.

3. Här bor _____.

4. Här bor _____.

5. Här bor _____.

Diskussionsövning

Nedan finner du en lista med nio vanliga föremål som man hittar i sitt hem. **Först** ska du individuellt rangordna dessa från 1 (viktigast) till 09 (minst viktigt). Vilka saker vill du helst ha i ditt hem? **Sedan** ska ni tillsammans i gruppen enas om en rangordning tillsammans.

Föremål	Din lista	Gruppens lista
Kaffebryggare		
Diskmaskin		
TV		
Dator		
Spis		
Mobiltelefon		
Mikrovågsugn		
Högtalare		
Vattenkokare		
Tvättmaskin		

Ordlista - Andreas lägenhet

Svenska	Ditt språk
en tvåa	
en vägg	
en möbel	
en tv-bänk	
att hänga	
en tavla	
förstås	
en spis	
en kyl och frys	
en diskmaskin	
heller	
en tvättstuga	
en duschkabin	
ett tvättställ	
en hyra	
att hyra	
en mäklare	

Andreas lägenhet

Andreas bor i en tvåa i Stockholm. Lägenheten har ett sovrum, ett vardagsrum, kök och badrum. Det finns ingen vägg mellan köket och vardagsrummet. Andreas har inte så många möbler i sin lägenhet. I vardagsrummet står en soffa och en tv-bänk. På väggen hänger en tavla av Marilyn Monroe. Köket är modernt och det står ett matbord med fyra stolar nära fönstret. Från köket kan man komma ut till balkongen. Det finns förstås en spis, en kyl och frys och en mikrovågsugn i köket, men Andreas har ingen diskmaskin. Han vill inte köpa någon. Han tycker om att diska för hand, så det är inget stort problem för honom.

Andreas har ingen tvättmaskin heller. Därför måste han gå till tvättstugan och tvätta sina kläder där. Det är inte så långt till tvättstugan.

I sovrummet står en enkelsäng från Ikea. Det står två garderober och en hatthylla i hallen. Andreas tycker om att bada, men han har inget badkar i badrummet. Det finns bara en duschkabin, ett tvättställ och en toalettstol i badrummet. Andreas hyr också en parkeringsplats för sin bil. Hyran på parkeringsplatsen är 250 kronor i månaden. Andreas vill flytta till en större bostad, så han tänker gå till en mäklare imorgon.

Svara på frågorna.

1. Vilka möbler har Andreas i köket och vilka möbler har han i vardagsrummet?

2. Vilka möbler tycker du bäst om i din bostad?

3. Hur gör Andreas när han vill tvätta sina kläder?

4. Hur gör du när du ska tvätta dina kläder?

5. Varför vill Andreas inte köpa en diskmaskin? Tycker du att det är viktigt med en diskmaskin? Varför?

Diskutera

Sitt i smågrupper och prata om:

Vad är viktigt i ett boende?

- *hyra/avgift*
- *grannar*
- *läge*
- *modernt/gammalt*
- *lägenhet/radhus/villa*
- *?*

Vad tycker ni och varför?

Tänk också på att fråga varandra och ställa uppföljningsfrågor.

Skriv och berätta om ditt bostadsområde.

Din kompis vill veta mer om ditt bostadsområde. Skriv ett brev till din kompis och berätta om ditt bostadsområde. Du ska skriva om:

- Var du bor. Hur tar man sig dit från centralstationen?
- Vad som finns i ditt bostadsområde.
- Vad som är bra i ditt bostadsområde.
- Vad som är mindre bra i ditt bostadsområde.

Tänk på hur du börjar och avslutar ditt brev!

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Bo i kollektiv

Ord	Översättning
flyttar ihop	
ändrar sig	
ett tag	
ett kollektiv	
istället	
nyfiken/ nyfiket/ nyfikna	
en medlem	
flyttar in	
kemi	
en konsult	
en förskollärare	
en kvadratmeter	
gör sig i ordning	
hellre	
snackar	
ett krav	
umgås	

en fördel	
gemensam	
en regel/ flera regler	
undviker	
visar hänsyn	
säger till	
i förväg	
rak och ärlig	
en lapp	
barnpassning	

Lyssna på “Bo i kollektiv” och svara på frågorna.

1. Hur länge har Andreas och Sanna varit tillsammans?

2. Vad är ett kollektiv?

3. Hur är Andreas och Sanna som personer?

4. Vilka bor i Andreas och Sannas kollektiv?

5. Vad brukar Sanna göra när hon är hemma?

6. Vilka fördelar finns det med att bo i kollektiv?

7. Vilka regler har de i sitt kollektiv?

8. Vad gör de när de är irriterade på något?

9. Hur vill Andreas och Sanna bo i framtiden?

Diskutera!

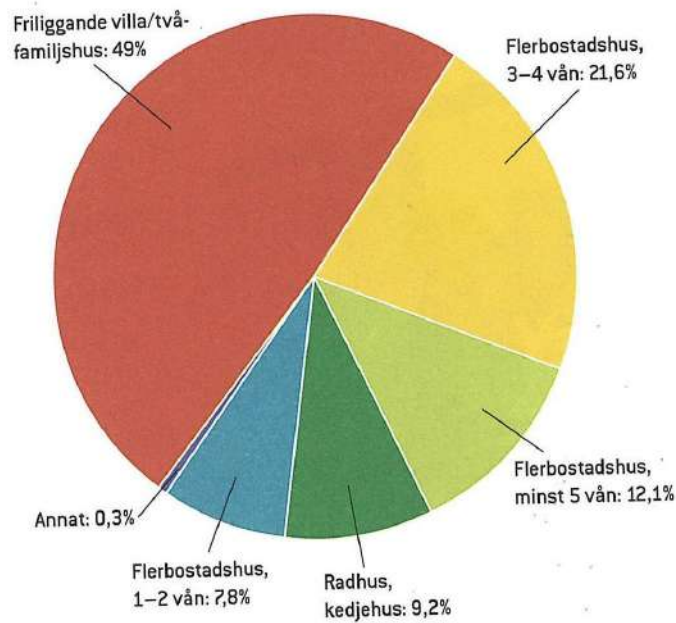
1. Skulle du vilja bo i kollektiv? Varför? Varför inte?

Berätta!

1. Hur bor du nu? Beskriv din bostad och dina erfarenheter.
 - Bor du i lägenhet, villa eller radhus?
 - Är bostaden modern, gammal eller renoverad?
 - Har du grannar nära? Hur är de?
 - Är det en bostadsrätt eller en hyresrätt?
 - Vilka fördelar och nackdelar finns med din bostad?
 - Är din bostad ljus eller mörk?
 - Har du hiss eller många trappor?
 - Hur är området där du bor?
 - Hur är utsikten från din bostad?
 - Har du ett förstahands- eller andrahandskontrakt?

Diskutera med en klasskamrat och jämför era bostäder!

Boendeformer i Sverige

(Källa: Statistiska centralbyrån)

1. Vad visar diagrammet?

a) Vilken är den vanligaste boendeformen?

b) Vilken är den näst vanligaste boendeformen?

c) Hur många procent bor i lägenhet?

9,2 %, 21,6 % eller 41,5 %?

Störande grannar

Här är en lista på några saker som ofta orsakar konflikter mellan grannar:

1. Grannar som spelar för hög musik.
2. Grannar som har fest varje lördag.
3. Barn som springer runt i lägenheten ovanför tidigt på helgen.
4. Grannar som smutsar ner i trappuppgången och i hissen.
5. Grannar som inte städar efter sig i tvättstugan.
6. Grannar som tar andras tvättid.
7. Grannar som röker på balkongen.
8. Grannar som grillar på balkongen.

Vad kan man göra om man har problem med sin granne?

Om du irriterar dig på en granne är det alltid bästa att prata om problemen öga mot öga. Var inte arg och skrik inte! Informera på ett lugnt sätt vad du tycker att det är störande! Sedan försöker ni tillsammans lösa problemet.

Det räcker ofta med att prata om problemet för att det ska bli bättre, men om det inte hjälper kan du prata med din hyresvärd. Hyresvärden kan ge din granne en varning. Du kan också prata med andra grannar och fråga om de upplever samma problem.

Om inget annat hjälper kan du ringa polisen. I värsta fall kan ärendet hamna i en domstol.

Diskutera!

Har du grannar? Finns det något som de gör som irriterar dig?

Meddelanden

Vad vill personerna?

- ④ Läs meddelandena och svara på frågorna.

A Vad vill personen?

- ☐ Be om ursäkt.
- ☐ Träffa några.
- ☐ Bjuda in till en fest.

Jag är ledsen att jag störde många i huset i natt, när jag och mina kompisar hade fest. Det var inte meningen. Nästa gång lovar jag att sänka musiken efter klockan 22:00, så att folk kan sova.
/Sara

Någon i huset tvättar ofta på min tvättid. Boka en egen tvättid i tvättstugan i stället för att ta min tid!
/Albin på våning 2

B Vad vill personen?

- ☐ Boka tid.
- ☐ Klaga på något.
- ☐ Ge tips och råd.

C Vad vill personen?

- ☐ Felanmäla något.
- ☐ Informera om något.
- ☐ Be om hjälp.

Fastighetsskötare Erik Nygren har bytt nummer. Ring 070-8994042 om du behöver hjälp med elementen eller något annat som inte fungerar.
/Västermarkens Bostäder

- D** Vad vill personen?
- ☐ Bestämma en tid.
 - ☐ Ordna en fest.
 - ☐ Anmäla sig.

- E** Vad vill personen?
- ☐ Gratulera någon.
 - ☐ Köpa något.
 - ☐ Låna något.

- F** Vad vill personerna?
- ☐ Bjuda hem några.
 - ☐ Besöka några.
 - ☐ Hjälpa några.

...

- G** Vad vill personerna?
- ☐ Tacka för maten.
 - ☐ Tacka för senast.
 - ☐ Tacka för inbjudan.

H Vad vill personen?

- ☐ Förklara att han är upptagen.
- ☐ Berätta att han är hemma.
- ☐ Meddela att han blir sen.

- I Vad vill personen?
- ☐ Fråga om vägen.
 - ☐ Förklara vägen.
 - ☐ Be om adressen.

Skrivuppgift:

Skriv en text där du berättar vad som är viktigt för dig när du väljer en bostad.

- **Vad är viktigast för dig i en bostad? (Exempel: balkong, stort kök, bra grannar, nära kollektivtrafik)**
- **Drömmer du om att bo på en annan plats? Varför?**

Strukturförslag:

Inledning: Berätta kort om hur du bor idag.

Huvuddel: Beskriv vad som är viktigast för dig i en bostad och varför.

Avslutning: Skriv om du vill bo på en annan plats i framtiden och varför.

Tillbaka på ruta ett

en anställning	
en fast anställning	
ett lån	
en hyresrätt	
en bostadskö	
verkar	
att ha råd	
att hyra ut	
i förskott	
rimligt	
äntligen	
en släpvagn	
att upptäcka	
en flyttkartong	
att bli lurad/ att bli lurade	
besviken/ besviket/ besvikna	
tur	
otur	

1. Hur är bostadssituationen i Stockholm?

2. Varför kan de inte köpa en lägenhet?

3. Varför är det svårt att få en hyresrätt?

4. Varför är det svårt att hyra i andrahand?

5. Var har Marcus hittat en lägenhet?

6. Hur hög är hyran?

7. Var ligger lägenheten?

8. Varför vill Vera ha två månaders hyror i förskott?

9. Vilka hjälper Marcus och Lina att flytta?

10. När och var ska de träffa Vera?

11. Är de ensamma på gatan?

12. Vad säger killen som Marcus pratar med?

13. Vad förstår Marcus när han pratar med killen?

Diskutera - ett dilemma

På landet, i en liten by två timmar från Göteborg, bor familjen Petersson. Familjen består av fem personer. Karima, Erik, och deras två barn Anna och Maria. De trivs bra i sitt stora, fina hus. Karima jobbar på distans som IT-konsult och Erik är gymnasielärare.

En dag får Karima ett erbjudande om ett nytt jobb på ett stort företag i Göteborg. Det är ett bra jobb med bra lön och bra möjligheter för henne att utvecklas i sin karriär. Men det innebär också att familjen skulle behöva flytta.

Erik är inte så förtjust i tanken på att flytta. Han trivs bra på sitt jobb och tycker att det är mysigt att bo på landet. Men han älskar också sin fru och vill att hon ska vara lycklig.

Barnen är inte heller så sugna på att flytta. De har sina vänner och sin skola i byn, men de är också nyfikna på att se vad Göteborg har att erbjuda.

Vad tycker du de ska göra? Ska de stanna kvar på landet eller flytta in till stan?

Vad tycker du och varför tycker du så? Diskutera!

Sopsortera

MATAVFALL FOOD WASTE

Skal och rester från grönsaker, frukt och rotsaker. Kött-, fisk- och skaldjursrens. Vissna blommor, äggskal, godis, kaffesump och tepåsar.

Använd papperspåse avsedd för matavfall.

PAPPERS- FÖRPACKNINGAR PAPER PACKAGING

Mjölk- och filförpackningar, flingpaket, äggkartonger, tvättmedelspaket, omslagspapper och papperskassar.

Separera plastlock från kartongen men låt ringen sitta kvar.

PLAST- FÖRPACKNINGAR PLASTIC PACKAGING

Ketchupflaskor, glasslådor, schampo- och balsamflaskor, chips- och godispåsar av plast, plastlock, tandkrämstuber, plastpåsar och förpackningar av frigolit.

Töm förpackningarna och platta ihop dem, så tar de mindre plats!

TIDNINGAR NEWSPAPERS

Dags- och veckotidningar, tidskrifter, kataloger, reklamblad, broschyrer, ritpapper och pocketböcker.

Spiralbindning och häftstift sorteras ut i återvinningsprocessen och kan sitta kvar.

 FÄRGADE GLAS-FÖRPACKNINGAR COLOURED GLAS PACKAGING Flaskor och burkar av färgat glas. Förpackningen ska vara tom. Sortera lock och kapsyler efter materialslag. Låt ringen sitta kvar. <i>Här sorteras enbart färgade glasförpackningar, inte andra produkter av glas.</i>	 OFÄRGADE GLAS-FÖRPACKNINGAR CLEAR GLAS PACKAGING Flaskor och burkar av ofärgat glas. Förpackningen ska vara tom. Sortera lock och kapsyler efter materialslag. Låt ringen sitta kvar. <i>Här sorteras enbart ofärgade glasförpackningar, inte andra produkter av glas.</i>	 METALL-FÖRPACKNINGAR METAL PACKAGING Lock och kapsyler av metall. Aluminiumfolie, konserverburkar och metalltuber. Förpackningen ska vara tom. Sprayburkar ska vara helt tomma. <i>Här sorteras enbart förpackningar av metall, inte exempelvis skruv eller stekpanna.</i>	 RESTAVFALL RESIDUAL WASTE Blöjor, bindor och tamponger. Kattsand, dammsugarpåsar, disktrasor och kuvert. Trasiga skor, mindre mängd blomjord och post-it lappar.
--	--	---	---

Diskutera:

- 1) Hur sorterar du sopor hemma?
 - Vilka material sorterar du och vad gör du med dem?
- 2) Varför är det viktigt att sopsortera?
 - Hur påverkar det miljön och samhället?
- 3) Hur fungerar sopsortering i ditt hemland?
 - Finns det skillnader jämfört med Sverige?
- 4) Vad kan vi göra för att minska mängden avfall?
 - Kan du ge exempel på hur man kan återanvända saker?

Ordlista - Farfars födelsedag

ett kalas	
trots att	
bästa (bra)	
sämsta (dålig)	
en bonusbror	
yngre (ung)	
att hämta	
en förskola	
att glömma	
på landet	
att flytta	
ett äldreboende	
att trivas	
en bonusfamilj	
att önska	
att planera	
att bjuda	

en gäst	
att beställa	
en prinsesstårta	
ett konditori	
att duka	
en farbror/en faster	
en kusin	
äldre (gammal)	
att komma ihåg	
att skrika	
äntligen	

Idag är det ingen vanlig dag. Det är farfars 80-års dag. Mikael väntar på att det ska bli kalas. Både pappa och mamma ska fira farfar idag, trots att de är skilda. Mikael bor med sin mamma en vecka och sin pappa en vecka. Han har två hem, två rum och två sängar. Men han har bara en farfar.

Nu är Mikael hemma hos mamma och hennes nya fru Lisa. De bor i en stor, gul villa. Eftersom mamma och Lisa bor störst har de bestämt att de ska ha kalaset där. Det är tur att mamma och pappa fortfarande är vänner. Pappa bor kvar i deras gamla lägenhet. Den är för liten för att ha kalas i.

Mikael har kvar sitt gamla rum i lägenheten. I huset har han fått ett nytt, stort sovrum. Det är det bästa med huset. Det sämsta med huset är Sigge, Mikaelns bonusbror. Sigge är Lisas son. Han är tre år yngre än Mikael. Mikael tycker att Sigge är jobbig. Mamma ska hämta Sigge på förskolan innan kalaset börjar, men Mikael hoppas att hon glömmer det.

Mikaels farfar bor i ett litet hus på landet. Pappa tycker att farfar är för gammal för att bo ensam. Han vill att farfar ska flytta till ett äldreboende. Men det vill inte farfar. Han trivs med att bo ensam, säger han. Han klarar sig själv. Mikael förstår honom. Han tycker om sin stora bonusfamilj. Men ibland önskar han att han också bodde ensam.

Idag kommer inte farfar att vara ensam. Pappa har planerat födelsedagsfesten länge. Han har bjudit många gäster. Han har också beställt en stor prinsesstårta från ett konditori. Det är farfars favorit. Pappa ska hämta tårtan efter jobbet.

Mikael och Lisa dukar ute i trädgården. Gästerna börjar komma. Först kommer några av farfars gamla vänner. Mikaels farbror och faster kommer sedan. Sist kommer Mikaels kusiner. De är mycket äldre än Mikael. Mamma kommer också hem. Tyvärr kom hon ihåg Sigge. Han skriker efter tårta.

Nu kommer äntligen pappa. Han har med sig den stora prinsesstårtan. Sigge blir glad igen. Nu kan de börja kalaset.

– Men, säger Mikael. Var är farfar?

– Oj, säger pappa. Jag har ju glömt att bjuda honom!

Svara på frågorna

1. Varför är den här dagen viktig för Mikael?

2. Var bor Mikael, och varför bor han på två olika ställen?

3. Varför har familjen kalaset hemma hos mamma och Lisa?

4. Vem är Sigge, och varför tycker Mikael att han är jobbig?

5. Var bor farfar, och vad tycker pappa och farfar om det?

6. Vad har pappa glömt i slutet av texten?

Diskutera

1. Mikael har en stor familj men ibland vill han vara ensam. Hur är det för dig? Tycker du om att vara med familj eller vara ensam?
2. Pappa och mamma är skilda men fortfarande vänner. Varför kan det vara bra för barn när föräldrar är vänner?
3. Farfar vill bo kvar ensam fast han är gammal. Vad tycker du: ska äldre bo hemma eller på äldreboende? Varför?
4. Mikael träffar både mamma, pappa och andra släktingar. Vilka släktingar är vanliga att träffa ofta, tycker du?
5. I många familjer hjälper man varandra. På vilka sätt kan familjemedlemmar hjälpa varandra i vardagen?

Ett reportage - Så levde vi förr...

Ordlista

förr	
att skaka	
tunn	
ett sällskap	
en tobaksfabrik	
en hamn	
att överleva	
att gå bort (här: att dö)	
utomlands	
en folkskola	
ett dass	
ett fotografi	
ett bröllopsfoto	
en fred	
en hemmafru	
ett sekel	

att förändras	
att rulla	
att riva	

Bengt Nilsson sitter vid sitt köksbord med en kopp kaffe. Handen skakar lite när han håller i den tunna koppen. Idag bjuder han på kaffe med prinsesstårta.

– Det är inte ofta man får besök, säger Bengt. Man måste passa på när man har sällskap till kaffet.

Bengt fyllde 102 år förra veckan. Han föddes 1917 och växte upp på Söder i Stockholm. Men det var ett annat Sverige då.

– Min mor arbetade på en tobaksfabrik, berättar Bengt. Och min far arbetade i hamnen. De arbetade 12–14 timmar om dagen. Lördagar också. Vi var många syskon. Mor födde nio barn men bara sju av oss överlevde. Idag är vi bara två kvar. Jag och min lillasyster Emelie.

Bengt tar fram sin mobiltelefon och visar en bild på en äldre dam i solhatt.

– Emelie är 96 år, berättar Bengt. Hon bor i Spanien nu.

Bengt lever idag ensam sedan hans fru gick bort för nästan tio år sedan.

De fick två barn men båda barnen har egna familjer och bor utomlands.

– Nuförtiden bor ju inte föräldrarna med sina vuxna barn. Men det var inte så när jag var liten. Farmor och farfar bodde med oss. Vi levde elva personer i en lägenhet med två rum och kök. Farmor och farfar hade det minsta rummet. Jag och mina yngre syskon sov med mor och far i vardagsrummet. I köket sov mina äldsta syskon. De gick ju upp och arbetade tidigt på morgonen. Vi som gick i folkskolan fick sova lite längre. Toalett fanns inte inomhus. Vi hade dass ute på gården.

Bengt tar fram en låda med gamla fotografier. Han visar ett svartvitt bröllopsfoto.

– Detta är jag och min fru Inga-lill, år 1945. Vi gifte oss när det blev fred. Inga-lill var hemmafru och jag arbetade på fabrik.

Bengts bilder visar ett helt sekel. Med åren förändras bilderna. De blir fler och i färg. Bilar börjar rulla på gatorna. Hus rivs och nya hus byggs. Staden Stockholm förändras. Landet Sverige blir mer modernt.

Bengt dricker sitt kaffe långsamt. Han tänker efter.

– Jag har levt ett långt liv. Både jag själv och Sverige har gått från fattig till rik. Nästan allt har blivit bättre med åren – förutom ensamheten, säger Bengt och dricker upp sitt kaffe.

Svara på frågorna

Hur gammal är Bengt?

- a) 96 år
- b) 102 år
- c) 45 år

Hur många av Bengts syskon dog när de var små?

- a) två
- b) sju
- c) nio

När gifte sig Bengt?

- a) när han slutade skolan
- b) när han började arbeta på fabrik
- c) när det blev fred

Vad har blivit sämre med åren?

- a) Sverige har blivit mer modernt.
- b) Bengt har blivit fattigare.
- c) Bengt har inte sällskap.

Diskutera

1. Hur bor äldre människor i ditt hemland – ensamma eller med familjen?
2. Skulle du vilja leva tills du är över 100 år? Varför / varför inte?
3. Bengt växte upp i en stor familj. Hur var din familj när du var barn?
4. Har du någon äldre släkting som du brukar besöka eller ringa? Hur ofta?
5. Bengt tycker att kaffe med sällskap är extra viktigt. Tycker du om att dricka kaffe eller te – och med vem dricker du helst?
6. Bengt bodde med elva personer i en liten lägenhet. Skulle du klara av att bo så trångt idag? Varför / varför inte?

Tiden med barnen är viktigast för mig

Olle är pappa till två pojkar, en fyraåring och en bebis på åtta månader. Just nu är han föräldraledig och dagarna är fulla av göromål.

Olle är föräldraledig sedan två månader tillbaka. Han är hemma med sonen Melvin, som är åtta månader. I dag är det måndag och då är det fullt fart hemma hos familjen Andersson, eftersom fyraårige Anton också är hemma.

– Anton är på förskolan varje tisdag, onsdag och torsdag. Men på måndagar och fredagar är båda barnen hemma, berättar Olle.

Olle och hans sambo Anna delar på föräldraledigheten för Melvin.

– Anna var hemma de första sex månaderna, och nu är det min tur, säger Olle.

Olle och Anna tyckte att det var lätt att hitta bra rutiner när Melvin var nyfödd. Men när den äldsta sonen föddes var det annorlunda. Då var allting nytt för Olle och Anna. Olle förklarar att det första året var jobbigt. Anton sov inte på nätterna och han hade jämt ont i magen. Sköterskorna på barnavårdscentralen gav goda råd till Olle och Anna och så småningom blev det bättre.

– Efter ett tag hittade vi bra rutiner för både sömn och måltider, berättar Olle.

Delad föräldraledighet

När Anton var liten var Anna föräldraledig. Men när paret skaffade sitt andra barn bestämde de sig för att dela på föräldraledigheten.

– När man är hemma lär man känna sitt barn, säger Olle. Man får också en bra relation till barnet redan från början. Jag blir en del av Melvins liv och han blir en del av mitt liv, tillägger han.

Olle är nöjd med sin tillvaro, eftersom han även får träffa sonen Anton mer. I vanliga fall är Anton på förskolan 45 timmar i veckan. Men nu är man bara i förskolan 15 timmar i veckan, eftersom Olle är föräldrarledig.

– Storebror och lillebror får också tid att umgås när Anton är hemma på måndagar och fredagar, berättar Olle. Anton vill gärna hjälpa till när jag till exempel matar Melvin. Olle gillar att gå ut på promenader med barnvagnen.

– Jag och Melvin brukar vara ute i friska luften minst en timme per dag, och efter det sover Melvin gott, berättar Olle.

När Anton är hemma brukar alla tre gå till en lekpark i närheten, eftersom Anton älskar att gunga. Han gillar också att leka i sandlådan med hink och spade, som många andra barn i hans ålder.

Blöjbyten och matlagning

Dagarna är inte bara fyllda av lek och promenader. Det blir också sysslor som matlagning, blöjbyten och turer till affären.

– Även om dagarna är fulla av göromål är föräldraledigheten värdefull, säger Olle. Man får vara med barnen hela dagen. När man jobbar ses man bara på kvällen och då är både barn och föräldrar trötta.

Olle hoppas att fler pappor tar chansen att vara föräldralediga innan barnen börjar förskolan.

– Att ta ut föräldraledighet är det bästa man kan göra, säger han. Småbarnstiden kommer aldrig tillbaka. Tiden går så fort, och snart är barnen vuxna. Jag vill inte missa en sekund av mina barns liv just nu!

Jämställdhet och familj

Jämställdhet är en viktig del av det svenska samhället. Det betyder att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Målet är jämställdhet både i familjen, i arbetslivet och i samhället.

I många svenska familjer delar man på ansvaret hemma. Både kvinnor och män arbetar, tar hand om barnen och sköter hushållet. Det är vanligt att föräldrar planerar vardagen tillsammans. De kan till exempel bestämma vem som hämtar barnen eller lagar mat.

I Sverige har båda föräldrarna ansvar för sina barn. Båda föräldrarna har rätt till föräldraledighet och kan vara hemma med barnen när de är små. Tanken är att barnen ska få en nära relation till båda föräldrarna.

Familjer kan se olika ut i dagens samhälle. Det finns till exempel kärnfamiljer, ensamstående föräldrar, bonusfamiljer och familjer med två mammor eller två pappor. Alla familjer har samma värde och alla barn har samma rättigheter, oavsett hur familjen ser ut.

I Sverige uppmuntrar man dialog och samarbete i familjen. Man kan hitta lösningar som fungerar för alla när man pratar med varandra.

När det finns jämställdhet i familjen skapar det trygghet och respekt. Då mår vuxna och barn bättre och känner sig delaktiga.

Svara på frågorna

1. Vad betyder jämställdhet enligt texten?

2. Hur delar många svenska familjer på ansvaret hemma? Ge två exempel.

3. Varför har båda föräldrarna rätt till föräldraledighet i Sverige?

4. Varför är dialog och samarbete viktigt i familjen, enligt texten?

Grammatik

Substantiv

(Till texten "Andreas lägenhet")

Läs meningarna noggrant och fyll i substantivet i bestämd eller obestämd form.

Andreas bor i _____ (**en tvåa/tvåan**) i Stockholm.

_____ (**en lägenhet/lägenheten**) har ett sovrum, ett vardagsrum, _____ (**ett kök/köket**) och _____ (**ett badrum/badrummet**).

Det finns ingen vägg mellan _____ (**ett kök/köket**) och _____ (**ett vardagsrum/var dagsrummet**).

I _____ (**ett vardagsrum/var dagsrummet**) står _____ (**en soffa/soffan**) och _____ (**en tv-bänk/tv-bänken**).

På _____ (**en vägg/väggen**) hänger _____ (**en tavla/tavlan**) av Marilyn Monroe.

_____ (**ett kök/köket**) är modernt och det står _____ (**ett matbord/matbordet**) med fyra stolar nära _____ (**ett fönster/fönstret**).

Från _____ (**ett kök/köket**) kan man komma ut till _____ (**en balkong/balkongen**).

Det finns förstås _____ (**en spis/spisen**), _____ (**en kyl/kylen**) och _____ (**en frys/frysen**) i köket.

Andreas har ingen tvättmaskin heller, så han måste gå till _____ (**en tvättstuga/tvättstugan**) och tvätta sina kläder där.

I _____ (**ett sovrum/sovrummet**) står _____ (**en enkelsäng/enkelsängen**) från Ikea.

Rak ordföljd

(Till texten "Bo i kollektiv")

Skriv meningar. Börja med **subjekt**. Använd stor bokstav och punkt.

Exempel:

bor / en kilometer ifrån varandra / de

De bor en kilometer ifrån varandra.

1. på universitetet / Maria / studerar / kemi

2. två badrum / finns / det

3. ett eget rum / har / alla

4. på / teven / sällan / är

5. alltid / varandra / hjälper / vi

6. visa hänsyn / alla / måste

7. gör sig i ordning / alla / på morgonen

8. vid köksbordet / hellre / sitter / de

9. arga lappar / de / skriver / inte

10. inte / flytta / vill / de

Omvänd ordföljd

Börja med **tid**.

Exempel:

får / en idé / då / de

Då får de en idé.

11. har / varit tillsammans / i ett år / de

12. flytta ihop / ska / de / nu

13. in / Maria / flyttar / först

14. Miguel / flyttar / sedan / in

15. i kollektiv / i framtiden / de / vill / bo

Börja med **plats**.

Exempel:

umgås / i lägenheten / de

/ lägenheten umgås de.

16. bor / en kilometer ifrån varandra / de

17. en tv / i vardagsrummet / står

18. vid köksbordet / de / sitter

19. Maria / på universitetet / studerar

20. två badrum / i lägenheten / finns / det

Bindeord

(Till texten "Bo i kollektiv")

Skriv ett bindeord som binder samman meningarna. Välj bland orden till höger.

Exempel:

*De tittar på några lägenheter **men** de hittar ingen som de gillar.*

1. De hyr en femma _____ startar ett kollektiv. (**och/för/eller**)
2. Alla har ett eget rum _____ de delar på kök. (**så/men/eller**)
3. De har en tv _____ den är sällan på. (**men/så/för**)
4. De har några regler _____ de vill undvika konflikter.
(**för/men/så**)
5. En regel är att vara rak och ärlig _____ de pratar direkt med varandra. (**men/så/utan**)
6. De skriver inte arga lappar _____ de pratar direkt med varandra. (**men/utan/eller**)
7. De trivs _____ vill inte flytta. (**eller/men/och**)
8. Ett kollektiv passar Sanna och Andreas _____ båda är sociala. (**så/men/för**)

Bisatser

(Till texten "Bo i kollektiv")

Stryk under bisatserna.

Exempel:

De har några gemensamma regler som alla måste följa.

1. Vi sitter hellre vid köksbordet och snackar när vi är hemma.
2. Man kan låna av varandra om man har slut på mjölk.
3. De vill inte flytta även om de får barn i framtiden.
4. De trivs bra eftersom de är sociala människor.

Fortsätt meningarna med en bisats.

Exempel:

*De har några gemensamma regler **som de har bestämt tillsammans**.*

5. Jag sitter alltid vid köksbordet när

_____.

6. Jag brukar låna mjölk av min granne om

_____.

7. Jag vill inte flytta även om

_____.

8. Jag trivs bra i min lägenhet eftersom

_____.

Verb

(Till texten "Bo i kollektiv")

Fyll i verbens olika former.

Verb	Infinitiv	Presens	Preteritum	Supinum
Exempel: är	vara	är	var	varit
1. bor				
2. planerar				
3. flyttar				
4. tittar				
5. hittar				
6. hyr				
7. studerar				
8. delar				
9. står				
10. sitter				

11. snackar				
12. stänger				
13. lånar				
14. hjälper				
15. säger till				
16. följer				
17. visar				
18. tar med				
19. pratar				
20. skriver				

Pronomen

Välj rätt pronomen. Ska det vara subjekt- eller objektpronomen?

1. Mikael väntar på kalaset eftersom ____ vill fira sin farfar.
(han / honom)
2. Pappa och mamma ska fira farfar idag, trots att ____ är skilda.
(de / dem)
3. Nu bor Mikael hos sin mamma, och ____ bor i en stor gul villa.
(hon / henne)
4. Mikael har två hem, men ____ har bara en farfar.(han / honom)
5. Pappa tycker att farfar är för gammal för att bo ensam, men Mikael förstår _____. (han / honom)
6. Mamma ska hämta Sigge på förskolan, men Mikael hoppas att hon glömmer _____. (han/honom)
7. Sigge är tre år yngre än Mikael, och Mikael tycker att ____ är jobbig. (han / honom)
8. När gästerna kommer hälsar Mikael på ____ i trädgården.
(de / dem)
9. Pappa har beställt en stor prinsesstårta, och han ska hämta ____ efter jobbet. (den / det)
10. När pappa kommer med tårtan blir Sigge glad, och ____ börjar skrika efter tårta igen. (han / honom)

Fyll i rätt possessivt pronomen.

1. Olle är föräldraledig och dagarna i ____ familj är fulla av göromål.
2. Anna var hemma de första sex månaderna och nu är det ____ tur att jobba.
3. Olle och Anna delar på föräldraledigheten och ____ beslut fungerar bra.
4. Anton är hemma på måndagar och fredagar eftersom ____ pappa är ledig.
5. Melvin är åtta månader och ____ mamma var hemma när han var nyfödd.
6. Sköterskorna gav råd till Olle och Anna, och ____ tips hjälpte mycket.
7. När Anton är hemma går familjen ofta till en lekpark i ____ område.
8. Jag tycker att ____ text visar hur viktig föräldraledighet är.
9. Du kan känna igen ____ vardag om du också har små barn.

Skriv rätt form av reflexivt pronomen i meningarna.

Exempel:

*Alla gör **sig** i ordning.*

1. Jag gör _____ i ordning.
2. Han gör _____ i ordning.
3. – När gör du _____ i ordning?
4. Han vill alltid vara för _____ själv.
5. – Varför vill du vara för _____ själv?
6. – Vill du ha sällskap eller vill du vara för _____ själv?
7. Vi vill vara för _____ själva nu.
8. Jag vill vara för _____ själv när jag är stressad.

Adjektiv

Skriv adjektiven i rätt form. Välj bland orden till höger.

Exempel:

*De är **ärliga** människor.*

1. Andreas och Sanna är _____ människor.
(**social/socialt/sociala**)
2. De skriver inte _____ lappar. (**arg/argt/arga**)
3. De har några _____ regler.
(**gemensam/gemensamt/gemensamma**)
4. Jag har en _____ granne. (**nyfiken/nyfiket/nyfikna**)
5. Mina vänner är _____. (**ärlig/ärligt/ärliga**)
6. Det är en _____ regel. (**viktig/viktigt/viktiga**)
7. Det finns några _____ fördelar med att bo i kollektiv.
(**praktisk/praktiskt/praktiska**)
8. I källaren finns en _____ tvättstuga.
(**gemensam/gemensamt/gemensamma**)

Substantiv

(Tillbaka på ruta ett)

Skriv substantiven i bestämd eller obestämd form.

Exempel: Marcus och Lina har hittat en etta (**en etta/ettan**) som de har råd med.

1. De hittade _____ (**en lägenhet/lägenheten**) på Blocket.
2. Marcus ringer på _____ (**en annons/annonsen**) och pratar med en trevlig kvinna som heter Vera.
3. Hon berättar att hon hyr ut sin _____ (**lägenhet/lägenheten**) eftersom hon ska jobba i England i några år.
4. Marcus och Lina åker och tittar på _____ (en lägenhet/lägenheten).
5. Den är mycket charmig och ligger i ett mysigt _____ (**område/området**) med många kaféer.